

ringmärkningen vid

Falsterbo Fågelstation 2002

RINGING AT FALSTERBO BIRD OBSERVATORY 2002

Under 2002 ringmärktes 15 877 fåglar av 119 arter vid Falsterbo, den lägsta årssumman sedan 1995. De flesta fångades inom det standardiserade fångstprogram, som startade 1980. Utanför den standardiserade fångsten fortsatte projektet med ringmärkning av kentska tärnor m m vid Nabben under sensommaren.

Dessutom startades ett nytt projekt med fångst av isländska rödbenor.

De talrikaste arterna var gärdsmyg (1 126), rödhake (4 824), rörsångare (1 632) och lövsångare (1 649), som tillsammans utgjorde 58% av den totala årssumman. Årets resultat karaktäriserades av överlag låga siffror (utom för gärdsmyg och rödhake). Kungsfåglarna lyste med sin frånvaro efter två år med extremt talrik förekomst. Även invasionsarterna uppträdde i mycket låga antal.

Denna rapport redovisar årets fångstsummor samt några kortfattade kommentarer till dessa och till de återfynd som har rapporterats.

MEDDELANDE NR 218 FRÅN FALSTERBO FÅGELSTATION

AV **SOPHIE EHNBOB, LENNART KARLSSON, PETER OLSSON** OCH **GÖRAN WALINDER**

Mindre hackspett, fyren 21 oktober 2002. (Foto: Sophie Ehnborn)

ENLIGT DE STANDARDISERADE fångstrutiner som följts sedan 1980, bedrevs daglig fångst vid Fyren under både vår (21 mars - 10 juni) och höst (21 juli - 10 november), samt i vassarna på Södra Flommen (21 juli - 30 september). Endast under dagar med ihållande nederbörd eller hård vind inställdes verksamheten. Den dagliga fångsttiden var, precis som tidigare, minst fyra timmar under våren och minst sex timmar under hösten från gryningen räknat. Som fångstredskap användes endast slöjnat (max. 20 på vardera lokalen).

I denna rapport behandlas endast data från 1980, om ej annat anges. I jämförelser mellan fångstsiffror från olika år avser uttrycken "medeltal", "normalt" etc. tioårsmedeltalet 1983-92.

Totalt ringmärktes 15 877 fåglar av 119 arter. Det är den näst lägsta årssumman under 23 år med standardiserad fångst (min-max: 14 387 (1995) - 37 286 (1988)). Däremot är antalet arter det näst högsta genom tiderna, endast överträffat av 121 arter 1965. Ungefär 94% av fåglarna märktes inom det standardis-

erade programmet. Av de övriga ringmärktes de flesta inom projekten för att fånga kentska tärnor och isländska rödbenor. Resten märktes på andra lokaler och/eller som boungar. Totalsummans fördelning på arter och säsonger redovisas i Appendix tillsammans med respektive medelvärden för de standardiserade säsongerna. Säsongssummorna från Fyren och Flommen är i de flesta fall direkt jämförbara med motsvarande uppgifter i ringmärkningsrapporterna för 1980-2001, publicerade i ANSER 1981-99 och i Fåglar i Skåne 2000-02. Samtliga summor 1980-99, inklusive vissa korrigeringar, är publicerade av Karlsson m fl (2002).

FYREN 21 MARS - 10 JUNI Vårens totalsumma blev 3 176 fåglar av 53 arter (medeltal 1983-92: 4 304). Det är den sjunde lägsta säsongssumman sedan 1980. De talrikaste arterna var rödhake (1 156), lövsångare (734), kungsfågel (194), järnsparv (131) och gärdsmåg (128). Alla övriga arter fångades i en- eller tvåsiffriga antal.

De arter som fångades i antal över medel-

TABELL 1

FYREN Arter med exceptionellt höga eller låga säsongssummor våren 2002 (21 mars - 10 juni) i förhållande till medelvärdet 1983-92 (standardiserat jämförelsetal). Se även Appendix.

Species showing exceptionally high or low seasonal totals in spring 2002 (Lighthouse Garden 21 March - 10 June) compared with the corresponding averages 1983-92. See also Appendix.

Höga säsongssummor / High seasonal totals	2002	1983-92
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	128	55
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	1156	979
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	86	53
Hämpling <i>Carduelis cannabina</i>	26	16
Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>	28	2
Låga säsongssummor / Low seasonal totals	2002	1983-92
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	69	99
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	45	72
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	38	71
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	30	64
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	734	1554
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	9	49
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	11	27
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	65	144
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	1	147

TABELL 2

FYREN Högsta dagssummor under våren 2002 (21 mars - 10 juni).

Highest daily totals during spring 2002 (Lighthouse Garden 21 March - 10 June).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species
19 april	512	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> 349 Kungsfågel <i>Regulus regulus</i> 54 Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i> 38 Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i> 30
21 april	408	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> 361 Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i> 11 Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 8
18 maj	245	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 204 Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i> 16
22 april	187	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> 134 Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 9
19 maj	117	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 86 Törnsångare <i>Sylvia communis</i> 9

talet har den gemensamma nämnaren att de är kort- eller medeldistansflyttare t ex gårdsmyg, rödhake och gransångare (Tabell 1).

Även brandkronad kungsfågel visar fortsatt en ökande trend, även om det handlar om små antal. Björktrast, hämpling och gråsiska var också talrikare än normalt men dessa siffror är i hög grad påverkade av de lokala populationerna, eftersom många av fåglarna fångades efter ordinarie flyttperiod.

Gruppen av arter vars säsongssummor hamnade under respektive medeltal består huvudsakligen av långdistansflyttare (Tabell 1). Faktum är att ingen enda av långdistansflyttarna nådde upp till medeltalet. Variationen i fångstsiffrorna under våren är visserligen stor från år till år och signifikanta trender är därmed svåra att erhålla. Icke desto mindre är det en indikation på att bestånden sviktar och flera av arterna, t.ex. trädgårdssångare, lövsångare, svartvit flugsnappare och törnskata är sådana som minskar signifikant i siffrorna från höstsäsongerna. Undantaget är svarthättan, som ökar signifikant i höstsiffrorna (jfr nedan).

Buskskvätta, ung hane, Fyren 28 augusti 2002.
(Foto: Sophie Ehnborn)

Ung ringtrast, Fyren 25 september 2002. (Foto: Sophie Ehnborn)

TABELL 3

OVANLIGARE ARTER ringmärkta vid Falsterbo 2002, samt totala antalet 1980-2002.
Some rare species (at Falsterbo) ringed in 2002 and total number 1980-2002.

Arter <i>Species</i>	Lokaler och datum <i>Sites and dates</i>	Summa 1980-2002 <i>Total 1980-2002</i>
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	Flommen 22 aug	1
Myrsnäppa <i>Limicola falcinellus</i>	Nabben 8 aug	3
Småtärna <i>Sterna albifrons</i>	Nabben 12 juli, 4 aug (3), 13 sept	15
Svarttärna <i>Chlidonias niger</i>	Nabben 16 juli, 16 aug, Sk. revl. 24 aug (2)	7
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	Flommen 27 sept	7
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	Fyren 25 sept	16
Dubbeltrast <i>T. viscivorus</i>	Fyren 19 april, 6 okt	19
Trastsångare <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Flommen 17 aug	32
Kungsfågelsång. <i>Phylloscopus proregulus</i>	Fyren 17 okt	13
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	Fyren 29 mars	30
Trädg.trädkrypare <i>Certhia brachydactyla</i>	Fyren 2 april	15
Kaja <i>Corvus monedula</i>	Fyren 25 okt	2
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	Fyren 21 juli	14
Mindre korsnäbb <i>Loxia curvirostra</i>	Fyren 3 okt	87
Stenknäck <i>C. coccythraustes</i>	Fyren 15 maj	35

De högsta dagssummorna erhöles 19, 21-22 april och 18-19 maj (Tabell 2). Under dessa fem dagar fångades sammanlagt 1 469 fåglar, vilket var 46% av säsongssumman. Ovanligare arter i fångsten redovisas i Tabell 3.

FYREN 21 JULI - 10 NOVEMBER Under hösten fångades 8 207 fåglar av 62 arter, vilket är långt under medeltalet (12 687) och även den näst lägsta summan sedan 1980. De talrikaste arterna var rödhake (3 499), gärdsmåg (921), blåmes (849), lövsångare (524) samt taltrast (295). Dessa utgör 74% av säsongssumman.

Även under hösten var det huvudsakligen medel- och kortdistansflyttare som fångades i antal över medeltalet: gärdsmåg, rödhake, koltrast, taltrast, gransångare, gråsiska och domherre (Tabell 4, Appendix). Summorna för rödhake och koltrast är den fjärde respektive näst högsta i serien. Under respektive medeltal hamnade liksom under många föregående säsonger de flesta långflyttare (Tabell 4). Undantag var bl a ärtsångare, svarthätta och grönsångare. För grönsångaren var det första gången som summan översteg medeltalet sedan 1996. Nu liksom då berodde det på att exceptionellt

Ung göktyta, Fyren 12 september 2002. (Foto: P-G Bentz)

många (12 resp. 13) fångades under en enda dag (5 resp. 16 augusti). Vid båda tillfällena var det svaga nordostliga vindar och uppkylarande under natten. Även nio mindre flugsnappare är en relativt hög summa, bara överträffad tre gånger sedan 1980.

Det mest anmärkningsvärda under hösten var den nära nog totala frånvaron av kungsfågel (142, medeltal 1 851). Efter två år med extremt

TABELL 4

FYREN & FLOMMEN Arter med exceptionellt höga eller låga säsongssummor hösten 2002 (Fyren 21 juli - 10 november och Flommen 21 juli - 30 september) i förhållande till medelvärde 1983-92 (standardiserat jämförelsetal). Siffror från Flommen anges med ett F efter artnamnet och endast arter med hela flyttperioden inom fångstperioden har valts därifrån. Se även Appendix.

Species showing exceptionally high or low seasonal totals in autumn 2002 (Lighthouse Garden 21 July - 10 November + Flommen Reeds 21 July - 30 September) compared with the corresponding averages 1983-92. Figures from Flommen are indicated by an F after the species and only species whose migration period is wholly within the trapping season were selected from here. See also Appendix.

Höga säsongssummor/ High seasonal totals	2002	1983-92
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	921	452
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	3499	2050
Koltrast <i>Turdus merula</i>	71	38
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	295	187
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	148	93
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	168	110
Låga säsongssummor/ Low seasonal totals		
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	61	162
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i> F	1599	2162
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	112	210
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	524	1259
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> F	385	954
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	142	1851
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	28	78
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	70	126

talrik förekomst verkar populationen närmast ha kraschat. Flera studier har visat att vinterklimatet signifikant påverkar kungsfågelbeståndet (Karlsson 1980, Hildén 1982, Nilsson 1986). I vinterfågelräkningen kring nyår 2001-02 konstaterades en kraftig minskning (88%) jämfört med året innan (Lindström 2003). Det kan sättas i samband med den ovanligt stränga kyla som rådde i Sverige kring julen 2001 (SMHI 2002). Även i häckfågeltaxeringarna 2002 noterades en betydande minskning jämfört med 2001. Den häckande populationen sommaren 2002 torde alltså ha varit ovanligt liten. Uppenbarligen gällde detta inte bara i Sverige utan i mycket större områden, vilket framgår av att samtliga fågelstationer runt Östersjön uppvisade mycket låga fångstsiffror hösten 2002 (Grenmyr 2003). Ytterligare en orsak kan vara dåligt häckningsresultat, måhända på grund av den extremt varma och torra våren 2002, vilken skulle ha kunnat

påverka födotillgången för kungsfåglarna negativt (Grenmyr 2003).

De högsta dagssummorna berodde i fem fall av sex på riklig förekomst av rödhakar (Tabell 5). De flesta s.k. invasionsarterna var relativt fåtaliga på grund av god bär- och frösättning hos buskar och träd norröver. Det lysande undantaget var korsnäbbarna men det är fåglar som är mycket svåra att fånga, vilket bekräftas av att endast en (1) ringmärktes trots att mer än 20 000 sträckte. Fångst av ovanligare arter visas i Tabell 3.

FLOMMEN 21 JULI - 30 SEPTEMBER Säsongssumman slutade på 3 490 fåglar av 51 arter. Medeltalet 1983-92 är 4 856. Rörsångaren var som vanligt den talrikaste arten (1 599), följd av sävsångare (565), lövsångare (385) och sävsparv (234). Alla utom sävsångaren låg under medeltalet. Antalet buskskvättor (40) var,

TABELL 6

FLOMMEN Högsta dagssummor under hösten 2002 (21 juli - 30 september).
Highest daily totals during autumn 2002 (Flommen Reeds 21 July - 30 September).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species	
29 juli	116	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	65
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	37
2 aug	113	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	78
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	17
		Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	11
19 sept	109	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	40
		Sävsparr <i>Emberiza schoeniclus</i>	13
		Gårdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	12
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	11
21 sept	103	Sävsparr <i>Emberiza schoeniclus</i>	41
		Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	30
28 juli	101	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	70
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	19
4 aug	100	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	46
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	30
		Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	9

jämfört med de flesta säsongssummor under de senaste tio åren, relativt högt, om än fortfarande lägre än medeltalet.

Skäggmesar fanns i vassarna men fångades inte i lika stort antal som tidigare år (17). Endast en skäggmes märkt under tidigare säsonger återfångades. Stationens första bruna kärrhök fångades. Andra ovanligare arter visas i Tabell 3.

ÖVRIG MÄRKNING I denna kategori ingår märkning av flygga fåglar utanför standardprogrammet. Förutom fångsten inom tärn- och rödbeneprojekten (se nedan) märktes bl a två hornugglor under nattfångst och en storskarv som Björn Malmhagen sprang ifatt i Flommen!

Brun kärrhök, ung hona, fångad i Flommen 22 augusti 2002. (Foto: Sophie Ehnborn)

TABELL 5

FYREN Högsta dagssummor under hösten 2002 (21 juli - 10 november).
Highest daily totals during autumn 2002 (Lighthouse Garden 21 July - 10 November).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species	
12 sept	591	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	523
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	13
		Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	10
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	10
7 okt	538	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	208
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	195
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	46
3 okt	391	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	251
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	48
		Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	29
11 sept	304	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	234
		Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	17
		Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	11
6 okt	282	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	150
		Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	56
		Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	19
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	18
23 sept	274	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	157
		Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	38
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	23

KENTSK TÄRNA Årets fångst av kentsk tärna blev mycket lyckad med 231 ex. märkta. Antalet främmande kontroller uppgick till 25, varav 14 ommärkning (inräknas i de 231). En kontroll av en egenmärkt tärna gjordes också. De flesta fångades vid Nabben men ett par fångstförsök gjordes även på Skanörs revlar.

Förra året (2001) färgmärktes 86 kentska tärnor med en gul och en röd färgring. Under 2002 försågs 170 tärnor med en kombination av en gul färgring över metallringen på höger tars och en vit färgring på vänster tars. I stället för den vita ringen fick ytterligare 40 ex. en individuell färgningskombination (2 ringar) på den vänstra tarsen. Huvudmålet med färgringmärkningen är att försöka ta reda på ifall tärnorna återvänder till Falsterbo under flera somrar.

Ett flertal avläsningar av fåglar färgringmärkta under 2001 och 2002 har rapporterats (Figur 1). Särskilt intressant var en avläsning från nordöstra Italien i augusti 2002. Det är det östligaste medelhavsfyndet av en svenskmarckt kentsk tärna (jfr. karta hos Wirdheim 2001) och därtill en 2k. 2k-fåglar antas hålla till nära övervintringsområdet.

Av de fåglar som färgmärktes under 2002, gjordes den mest nordliga avläsningen vid Fårö och den mest sydliga i Namibia, båda var ung-fåglar. Fågeln som avlästes i Namibia var turligt nog en av de individmärkta. Den märktes 9 september och avlästes 28 december.

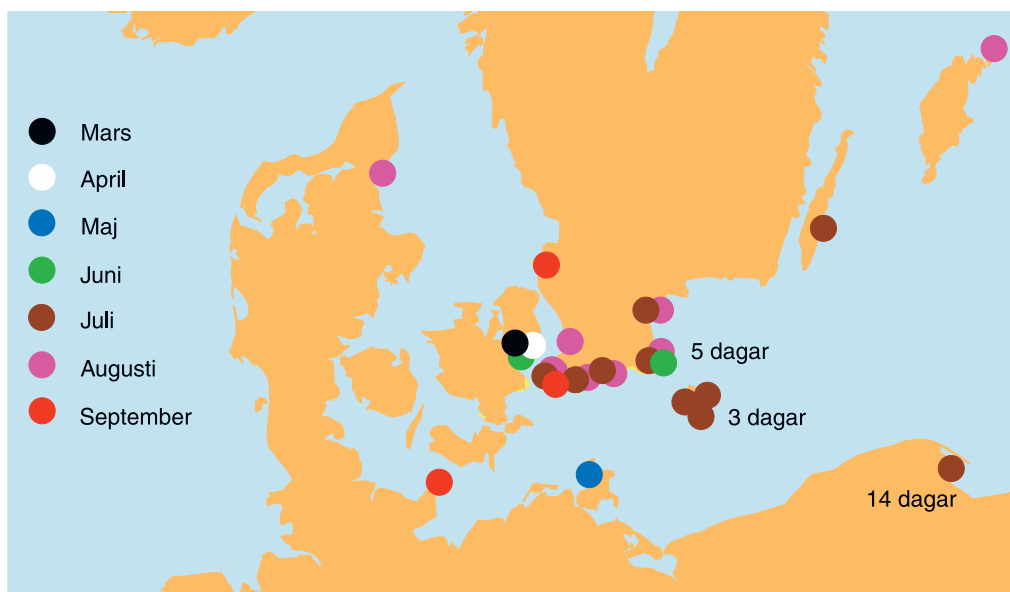
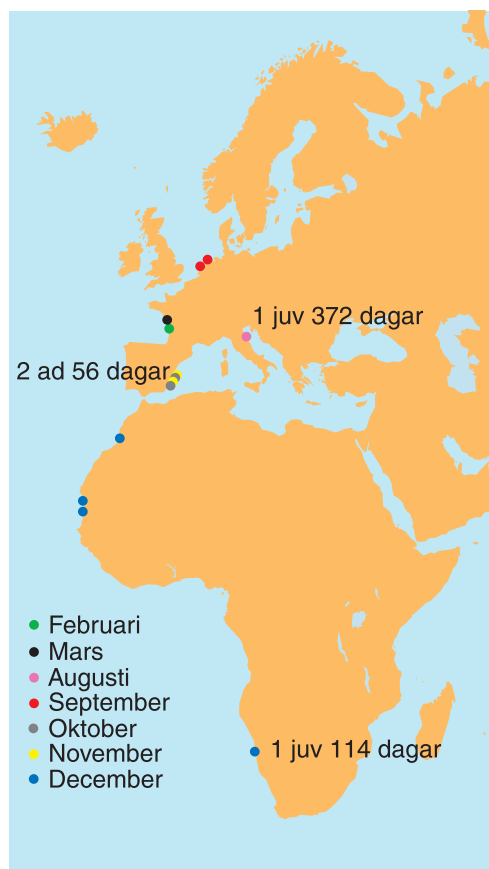
ISLÄNDSK RÖDBENA Ett nytt projekt med färgmärkning av isländska rödbenor påbörjades un-

der hösten (Olsson & Ottvall 2002). Avsikten är att studera de isländska rödbenornas fenologi. Totalt ringmärktes 55 isländska rödbenor varav 48 försågs med individuella färgringskombinationer. De första fångades i månadsskiftet augusti-september och fångsten fortsatte sedan året ut. Två fångade ruggande gamla rödbenor i början av september tillhörde troligen den isländska rasen. Under hösten och vintern har 36 avläsningar gjorts. Två fåglar flög till de danska öarna, en till norra Tyskland och en förflyttade sig till Nederländerna (Figur 2).

Förutom projekterarna fångades flera ovanliga arter bl a två vitkindade gäss (ny märkart för stationen), en prutgås, en rörhöna, en skärfläcka, en mindre strandpipare, tre kustpipare,

Figur 1 (t v och nedan). Avläsningar (2001 - mars 2003) av kentska tärnor *Sterna sandvicensis* färgmärkta vid Falsterbo somrarna 2001 och 2002. En punkt betyder att 1-4 fåglar har avlästs på lokalen samtidigt. Tiden mellan märkningen och avläsningstillfället för de individmärkta fåglarna är utskrivet i figurerna.

Reports of Sandwich Terns Sterna sandvicensis colour-ringed at Falsterbo 2001-2002 (left and below). One dot means that 1-4 birds were observed at the same time. Elapsed time between ringing and report dates for birds colour-ringed at individual level is shown.

tre sandlöpare, två småspovar, tre storspovar, en myrsnäppa, två havstrutar och fyra svarttärnor (se även Tabell 3 samt Appendix, där de flesta icke-tättingar under "Övrigt" är från Nabben).

ÅTERFYND OCH KONTROLLER Under perioden maj 2002 till mars 2003 har 66 återfynd av 27 arter rapporterats. Antalet kontroller av främmande ringar var 78 av 13 arter, varav 38 var märkta utomlands. Den vanligaste arterna bland återfynden var rörsångare (15) och rödhake (9). Bland de främmande kontrollerna var kentsk tärna (25), rörsångare (15) och pungmes (14) vanligast. Dessutom kontrollerades 105 av våra egna märkningar (efter minst 3 månader) av 20 arter. De talrikaste var rörsångare (55) och sävsparv (10).

Nedan kommenteras några av dessa fynd artvis:

Storskarv: Vår första märkta skarv (augusti 2001) blev skjuten i Tjeckien i april 2002.

Sparvhök: En fågel märkt som 3k+ i april 1997

återfanns skadad och rehabiliterades under mars 2002. Då den släpptes var den minst sju år gammal.

Kärnsnäppa: En fågel märkt i Storbritannien kontrollerades på Nabben efter nio år, minst tio år gammal.

Myrsnäppa: Stationens fjärde återfynd av denna art var en fågel märkt vid Nabben i juli 2000, som kontrollerades på Krim, Ukraina i maj 2001, 1 854 km ESE märkplatsen. Av de tre tidigare fynden var två från Köpenhamnsregionen och ett från Kiel i norra Tyskland.

Kentsk tärna: En fågel återfunnen i Senegal i januari. Av de 25 främmande kontrollerna var 10 svenskmärkta, 7 danska, 3 estniska och 5 tyska, samtliga märkta som boungar. Den äldsta var 22 år gammal. Därtill kommer de tärnor, vars färgringar har avlästs (se Figur 1 ovan).

Ärtsångare: En danskmärkt (Bornholm) fågel kontrollerades som minst femårig.

Figur 2. Avläsningar (med datum) av isländska rödbenor *Tringa totanus robusta* färgmärkta vid Falsterbo hösten 2002. Lokala avläsningar i sydvästra Skåne har utelämnats.

Reports of Icelandic Redshanks Tringa totanus robusta colour-ringed at Falsterbo in autumn 2002. Elapsed time between ringing and report dates is shown. Local reports (SW Skåne) are not included.

Personalen på Falsterbo Fågelstation i september 2002. Bakre raden (från vänster): Torcuil Grant, P-G Bentz, Alexander Hellquist, Sophie Ehnborn, Peter Olsson, Göran Walinder och Lennart Karlsson. Främre raden: Anna Nilsson, Marina Dimitrova, Ute Bradter, Lotta Baarman, Rachel Muheim, Karin Persson och Mette Karlsson. (Foto: Roy Hägg)

Varfågel: En ungfågel kolliderade med en bil i Tyskland 8 november, 29 dagar efter märknin-gen.

Bergfink: En fågel blev återfunnen i Finland. Det är endast det andra fyndet norr om Falsterbo (och i Finland). Andra tidigare utlandsfynd är från Danmark, Tyskland, Belgien och Italien.

Pungmes: Av 14 kontroller var tolv med ursprung i sydvästra Skåne, en märkt på övervintringsplats i Frankrike men kontrollerad som häckande i SW Skåne och en ringmärkt i Norrköping.

Tack Tack, alla som deltog i fåltarbetet: Lotta Baarman (även guide), P-G Bentz (även guide), Ute Bradter, Marina Dimitrova, Torcuil Grant, Louis Hansen, Alexander Hellquist (även guide), Ulf Lundwall, Björn Malmhagen, Rachel Muheim, Anna Nilsson, Richard Ottvall,

Karin Persson (mest guide), Kaj Svahn och Patrik Söderberg. Tack också till Leif Hansson (ekonomi), Björn Hillarp (försäljning) och Lennart Sandholm (reparationer m.m.).

För ekonomiskt stöd till verksamheten tackas Vellinge kommun, Miljöenheten vid Länsstyrelsen i Skåne, Studieförbundet, Olle Högstedt, Nils Olof Berggrens stiftelse (Kungl. Fysiografiska Sällskapet, Lund) och Gustaf Danielssons fond (SOF).

REFERENSER

- Grenmyr, U. 2003. Kungsfågeln svåra år - missgynnas kungsfåglar av extremt varma somrar? *Vår Fågelvärld* 62: 6-10.
- Hildén, O. 1982. Winter ecology and partial migration of the Goldcrest *Regulus regulus* in Finland. *Orn. Fennica* 59: 99-122.
- Karlsson, L. 1980. Kungsfågeln flyttning över Falsterbo: tidtabell, könskvot och årliga fluktuationer. *Ansar* 19: 139-146.
- Karlsson, L., Ehnborn, S., Persson, K. & Walinder,

- G. 2002. Changes in numbers of migrating birds at Falsterbo, south Sweden, during 1980-99 as reflected by ringing totals. *Ornis Svecica* 12: 113-138.
- Lindström, Å. & Svensson, S. 2003. Svensk häckfågeltaxering: toppen är nådd! *Vår Fågelvärld* 62: 14-16.
- Nilsson, S. G. 1986. Density-independence and density-dependence in the population dynamics of the Wren Troglodytes troglodytes and the Goldcrest Regulus regulus. *Vår Fågelvärld*, supplement 11: 155-160.
- Olsson, P. & Ottvall, R. 2002. Övervintrande isländska rödbenor - en projektpresentation. *Anser* 41: 293-296.
- SMHI. 2002. Väder och Vatten. Norrköping.
- Wirdheim, A. 2001. Ljus i augustimörkret - nattlig ringmärkning av kentska tärnor. *Vår Fågelvärld* 60: 6-11.

SUMMARY

Daily trapping and ringing of migrants (mainly passerines) was carried out at Falsterbo (55.23 N, 12.50 E), southern Sweden, during spring and autumn of 2002. Annual and seasonal totals of all species are shown in Appendix along with averages for the standardized trapping. The annual total was 15 877 birds of 119 species, the second lowest 1980-2002. The number of species, on the other hand, was the second highest ever.

About 94% of the birds were trapped within the standardized scheme. The most numerous species were Wren, Robin, Reed Warbler and Willow Warbler. Goldcrest and partial migrants were few. During late summer the trapping of Sandwich Tern (and other species) continued at Nabben. A new project with trapping of Icelandic Redshank also started.

This paper contains some short comments on the ringing in 2002 and on recent recoveries. Unless stated otherwise, expressions like "normal", "average", "mean index" etc. in the text refer to averages 1983-92. Rare species ringed in 2002 are listed in Table 3.

Lighthouse Garden 21 March - 10 June

The grand total in spring was 3176 birds of 53 species (average 4304). Most numerous were Robin

(1156), Willow Warbler (734), Goldcrest (194), Dunnock (131) and Wren (128).

Most species that were ringed in numbers above average were short- or medium-distance migrants like Wren, Robin and Chiffchaff (Table 1, Appendix).

Among the long-distance migrants all species were caught in numbers below averages (Table 1). Although the numbers of long-distance migrants during spring shows large variations, the low numbers in for example Garden Warbler, Willow Warbler, Pied Flycatcher and Red-backed Shrike were well in line with the long-term trends in autumn, though in Blackcap they were not.

The highest daily totals were obtained 19, 21-22 April and 18-19 May (Table 2). During these days 1469 birds were ringed, equivalent to 46% of the seasonal total.

Lighthouse Garden 21 July - 10 November

During the autumn season at the Lighthouse Garden 8207 birds of 62 species were ringed, which is far below average (12 687) and the second lowest 1980-2002. The most numerous species were Robin (3499), Wren (921), Blue Tit (849), Willow Warbler (524) and Song Thrush (295).

Like previous autumns during the last 10-12 years, many species of long-distance migrants were ringed in numbers below averages (Table 4). Exceptions were Lesser Whitethroat, Blackcap and Wood Warbler.

The "absence" of Goldcrest was a most remarkable event. Only 142 Goldcrests were ringed (average 1851) which indicate a population crash especially when compared with the extremely high numbers ringed in the autumns of 2000 and 2001. Goldcrest populations are significantly sensitive to winter temperatures and during cold winters there are dramatic decreases in the populations (Karlsson 1980, Hildén 1982, Nilsson 1986). The Swedish Winter Bird Census performed at New Year 2001-2002 showed such a decrease (Lindström 2003), a probable effect of extremely cold weather during late December 2001 (SMHI 2002). Also the Breeding Bird Census 2002 showed a significant decrease compared to 2001. Thus, the breeding population was exceptionally small. During autumn 2002 very few Goldcrest were ringed at all ringing stations around the Baltic Sea. Since most of the trapped birds are 1y birds, a bad breeding

result over large regions could also be suspected. An additional negative reason may therefore be the extraordinary warm and dry spring weather in northernmost Europe, eventually having an influence on the food resources of Goldcrests (Grenmyr 2003).

The highest daily totals are shown in Table 5. They were strongly influenced by the numbers of Robins, since Goldcrest as well as most partial migrants occurred in relatively low numbers.

Flommen (reedbed) 21 July - 30 September

The total, 3490 birds of 51 species is below average (4856). At Flommen the majority consists of three species: Sedge, Reed and Willow Warblers, distinctly shown in Table 6 where the highest daily totals are listed. The number of Sedge Warblers (565) was just above average, but well below for Reed (1599) and Willow Warbler (385) (Table 4, Appendix).

Since 1998 Bearded Tit has bred in Flommen. This year only 17 Bearded Tits were ringed and one ringed in earlier years was retrapped. A Marsh Harrier was a new species in our ringing lists.

The Sandwich Tern Project

The captures of Sandwich Tern was very successful and a grand total of 231 were ringed. 25 terns with foreign rings and one ringed at Nabben in earlier years were retrapped. Most Sandwich Terns were also colour-ringed with a yellow ring above the metal ring on the right tarsus and a white ring on the left tarsus. Furthermore, 32 terns were colour-ringed at individual level. The colour-ringing was done in order to obtain more data about the post-breeding movements of the birds during late summer and early autumn.

Reports of colour-ringed Sandwich terns are plotted in Fig. 1. The record in Italy is quite out of the way and the easternmost recovery in the Mediterranean region of a Sandwich Tern ringed in Sweden. The most remote report was from Namibia and fortunately enough this bird was also individually colour-ringed.

The robusta Redshank Project

Redshanks belonging to the subspecies *robusta*, breeding on Iceland, are regularly visiting the Falsterbo peninsula during autumn and sometimes they winter here. In order to study the occurrence

Smånnäbbad nötkråka, fångad vid Fyren 21 oktober 2002. (Foto: Sophie Ehnborn)

and phenology of this subspecies a ringing project was started (Olsson & Ottvall 2002). A total of 55 birds were trapped and 48 of them were also colour-ringed at individual level. Since then 36 records have been reported, mostly regional, but one bird was reported from the Netherlands (Fig. 2).

Recoveries

Between May 2002 and March 2003, 66 recoveries of 27 species were reported and 78 birds ringed elsewhere (38 foreign) of 13 species were controlled at Falsterbo. Additionally, 105 recaptures of 20 species were made of birds ringed at Falsterbo more than three months earlier.

Among the most interesting recoveries was a Cormorant ringed in August 2001 and shot in the Czech Republic in April 2002. A Broad-billed Sandpiper, ringed at Nabben in July 2000 was controlled by ringers at the Crimea, Ukraine in May 2001. A Sandwich Tern was reported from Senegal.

LENNART KARLSSON, SOPHIE EHNBOM,
PETER OLSSON, GÖRAN WALINDER
Falsterbo fågelstation, Fyren,
239 40 Falsterbo
falsterbo@skof.se

APPENDIX

FALSTERBO Antal ringmärkta fåglar under 2002 fördelade på kategorier (standard- resp. övrig fångst) och lokaler. Mv = tioårsmedelvärde 1983-1992.

Numbers of ringed birds at Falsterbo 2002 divided into categories (standard trapping and others) and sites. Av = ten-year average 1983-92.

	Standardiserad fångst Standardized trapping						Övrigt Others		Totalt Total
	Fyren Lighthouse 21.3 - 10.6		Fyren Lighthouse 21.7 - 10.11		Flommen Reed bed 21.7 - 30.9		Flygg Full grown	Pull Nest- lings	
	-02	Mv/Av	-02	Mv/Av	-02	Mv/Av	-02	-02	-02
STORSKARV <i>Phalacrocorax carbo</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
VITKINDAD GÅS <i>Branta leucopsis</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
PRUTGÅS <i>Branta bernicla</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
GRAVAND <i>Tadorna tadorna</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
KRICKA <i>Anas crecca</i>	-	-	-	-	-	-	17	-	17
GRÄSAND <i>Anas platyrhynchos</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
EJDER <i>Somateria mollissima</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
BRUN KÄRRHÖK <i>Circus aeruginosus</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
SPARVHÖK <i>Accipiter nisus</i>	2	1	14	31	1	1	-	-	17
TORNFALK <i>Falco tinnunculus</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA <i>Porzana porzana</i>	-	-	-	-	2	-	-	-	2
RÖRHÖNA <i>Gallinula chloropus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
STRANDSKATA <i>Haematopus ostralegus</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
SKÄRFLÄCKA <i>Recurvirostra avosetta</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
MINDRE STRANDPIPARE <i>Charadrius dubius</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
STÖRRE STRANDPIPARE <i>C. hiaticula</i>	-	-	-	-	-	-	12	-	12
KUSTPIPARE <i>Pluvialis squatarola</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
KUSTSNÄPPA <i>Calidris canutus</i>	-	-	-	-	-	-	89	-	89
SANDLÖPARE <i>Calidris alba</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
SPOVSNÄPPA <i>Calidris ferruginea</i>	-	-	-	-	-	-	7	-	7
KÄRRSNÄPPA <i>Calidris alpina</i>	-	-	-	-	-	-	163	-	163
MYRSNÄPPA <i>Limicola falcinellus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
BRUSHANE <i>Philomachus pugnax</i>	-	-	-	-	-	-	6	-	6
DVÄRGBECKASIN <i>Lymnocyrtus minimus</i>	-	-	-	-	2	-	-	-	2
ENKELBECKASIN <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	-	2	2	-	-	2
MYRSPOV <i>Limosa lapponica</i>	-	-	-	-	-	-	10	-	10
SMÄSPOV <i>Numenius phaeopus</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
STORSPOV <i>Numenius arquata</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
SVARTSNÄPPA <i>Tringa erythropus</i>	-	-	-	-	-	-	5	-	5
RÖDBENA <i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	-	-	95	-	95
GLUTTSNÄPPA <i>Tringa nebularia</i>	-	-	-	-	-	-	6	-	6
SKOGSSNÄPPA <i>Tringa ochropus</i>	-	-	-	-	1	-	2	-	3
GRÖNBENA <i>Tringa glareola</i>	-	-	-	-	1	7	10	-	11
DRILLSNÄPPA <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	-	-	-	-	32	-	32
ROSKARL <i>Arenaria interpres</i>	-	-	-	-	-	-	10	-	10
SKRATTMÅS <i>Larus ridibundus</i>	-	-	-	-	-	-	7	-	7
HAVSTRUT <i>Larus marinus</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
KENTSK TÄRNA <i>Sterna sandvicensis</i>	-	-	-	-	-	-	217	-	217
FISKTÄRNA <i>Sterna hirundo</i>	-	-	-	-	-	-	28	-	28
SILVERTÄRNA <i>Sterna paradisaea</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
SMÄTÄRNA <i>Sterna albifrons</i>	-	-	-	-	-	-	5	-	5

APPENDIX (FORTS.)

	Standardiserad fångst Standardized trapping						Övrigt Others		Totalt Total
	Fyren Lighthouse 21.3 - 10.6	Fyren Lighthouse 21.7 - 10.11	Flommen Reed bed 21.7 - 30.9	Flygg Full grown	Pull Nest- lings				
	-02	Mv/Av	-02	Mv/Av	-02	Mv/Av	-02	-02	-02
SVARTTÄRNA <i>Chlidonias niger</i>	-	-	-	-	-	-	4	-	4
HORNUGGLA <i>Asio otus</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
KUNGSFISKARE <i>Alcedo atthis</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
GÖKTYTA <i>Jynx torquilla</i>	-	4	3	2	3	1	-	-	6
STÖRRE HACKSPETT <i>Dendrocopos major</i>	2	-	-	7	-	-	-	-	2
MINDRE HACKSPETT <i>Dendrocopos minor</i>	-	-	3	2	-	-	-	-	3
BACKSVALA <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	4	10	54	-	-	10
LADUSVALA <i>Hirundo rustica</i>	-	2	1	7	82	157	-	-	83
TRÄDPIPLÄRKA <i>Anthus trivialis</i>	6	17	61	162	11	25	-	-	78
ÄNGSPIPLÄRKA <i>Anthus pratensis</i>	-	1	4	11	1	2	-	-	5
GULÄRLA <i>Motacilla flava</i>	-	-	-	7	42	51	-	-	42
SÄDESÄRLA <i>Motacilla alba</i>	12	11	10	31	4	17	-	-	26
GÄRDSMYG <i>Troglodytes troglodytes</i>	128	55	921	452	68	24	9	-	1126
JÄRNSPARV <i>Prunella modularis</i>	131	180	246	248	41	69	6	-	424
RÖDHAKA <i>Erithacus rubecula</i>	1156	979	3499	2050	144	61	25	-	4824
NÄKTERGAL <i>Luscinia luscinia</i>	12	20	6	7	-	-	-	-	18
BLÅHAKA <i>Luscinia svecica</i>	-	5	-	-	1	2	-	-	1
SVART RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus ochruros</i>	6	10	4	5	-	-	-	-	10
RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	69	99	138	176	5	7	1	-	213
BUSKSKVÄTTA <i>Saxicola rubetra</i>	-	8	4	14	40	57	-	-	44
STENSKVÄTTA <i>Oenanthe oenanthe</i>	1	4	3	12	-	8	3	-	7
RINGTRAST <i>Turdus torquatus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
KOLTRAST <i>Turdus merula</i>	57	61	71	38	-	-	12	4	144
BJÖRKTRAST <i>Turdus pilaris</i>	9	2	7	5	-	-	-	-	16
TALTRAST <i>Turdus philomelos</i>	36	63	295	187	3	2	-	-	334
RÖDNINGETRAST <i>Turdus iliacus</i>	14	9	10	26	-	-	-	-	24
DUBBELTRAST <i>Turdus viscivorus</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	2
GRÄSHOPPSÅNGARE <i>Locustella naevia</i>	-	1	3	2	1	3	-	-	4
SÄVSÅNGARE <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	2	2	-	1	565	551	-	-	567
KÄRRSÅNGARE <i>Acrocephalus palustris</i>	6	15	1	4	84	110	-	-	91
RÖRSÅNGARE <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	10	31	22	20	1599	2162	1	-	1632
TRASTSÅNGARE <i>A. arundinaceus</i>	-	-	-	-	1	1	-	-	1
HÄRMSÅNGARE <i>Hippolais icterina</i>	32	38	24	45	1	4	-	-	57
ÄRTSÅNGARE <i>Sylvia curruca</i>	98	120	80	72	2	5	1	-	181
TÖRNSÅNGARE <i>Sylvia communis</i>	45	72	34	37	29	34	-	-	108
TRÄDGÅRDSSÅNGARE <i>Sylvia borin</i>	38	71	112	210	4	4	2	-	156
SVARTHÄTTA <i>Sylvia atricapilla</i>	30	64	148	93	8	2	6	-	192
KUNGSFÅGELSÅNG. <i>Ph. proregulus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
GRÖNSÅNGARE <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	-	6	34	19	5	-	-	-	39
GRANSÅNGARE <i>Phylloscopus collybita</i>	86	53	168	110	10	9	1	-	265
LÖVSÅNGARE <i>Phylloscopus trochilus</i>	734	1554	524	1259	385	954	6	-	1649
KUNGSFÅGEL <i>Regulus regulus</i>	194	185	142	1851	-	10	3	-	339
BRANDKR. KUNGSFÅGEL <i>R. ignicapillus</i>	6	2	2	1	-	-	-	-	8
GRÅ FLUGSNAPPARE <i>Muscicapa striata</i>	15	20	28	78	3	2	-	-	46
MINDRE FLUGSNAPPARE <i>Ficedula parva</i>	3	4	9	6	-	-	-	-	12
SVARTVIT FLUGSNAPPARE <i>F. hypoleuca</i>	9	49	70	126	6	3	1	5	91
SKÄGGMES <i>Panurus biarmicus</i>	-	-	-	-	17	-	-	-	17

APPENDIX (FORTS.)

	Standardiserad fångst Standardized trapping						Övrigt Others		Totalt Total
	Fyren Lighthouse 21.3 - 10.6		Fyren Lighthouse 21.7 - 10.11		Flommen Reed bed 21.7 - 30.9		Flygg Full grown	Pull Nest- lings	
	-02	Mv/Av	-02	Mv/Av	-02	Mv/Av	-02	-02	
STJÄRTMES <i>Aegithalos caudatus</i>	-	2	1	21	-	-	-	-	1
SVARTMES <i>Parus ater</i>	-	-	-	-	-	-	-	7	7
BLÅMES <i>Parus caeruleus</i>	6	12	849	3309	10	69	1	18	884
TALGOXE <i>Parus major</i>	15	36	111	594	2	2	10	50	188
NÖTVÄCKA <i>Sitta europaea</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
TRÄDKRYPARE <i>Certhia familiaris</i>	1	2	1	18	-	-	-	-	2
TRÄDG.TRÄDKRYPARE <i>C. brachydactyla</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	1
PUNGME <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	-	13	24	-	-	13
TÖRNSKATA <i>Lanius collurio</i>	11	27	6	23	7	8	-	-	24
VARFÅGEL <i>Lanius excubitor</i>	-	-	3	1	-	-	-	-	3
SKATA <i>Pica pica</i>	-	-	3	3	-	-	-	-	3
NÖTKRÅKA <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	-	1	6	-	-	-	-	1
KAJA <i>Corvus monedula</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
KRÅKA <i>Corvus corone cornix</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	1
STARE <i>Sturnus vulgaris</i>	12	19	1	21	1	2	-	63	77
GRÄSPARV <i>Passer domesticus</i>	3	-	-	13	-	1	-	-	3
PILFINK <i>Passer montanus</i>	-	1	13	104	2	-	-	-	15
BOFINK <i>Fringilla coelebs</i>	65	144	146	144	2	1	7	-	220
BERGFINK <i>Fringilla montifringilla</i>	1	7	15	34	-	1	-	-	16
GULHÄMPLING <i>Serinus serinus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
GRÖNFINK <i>Carduelis chloris</i>	32	32	60	101	4	2	-	-	96
STEGLITS <i>Carduelis carduelis</i>	2	2	6	2	-	-	-	-	8
GRÖNSISKA <i>Carduelis spinus</i>	1	147	77	548	24	45	-	-	102
HÄMPLING <i>Carduelis cannabina</i>	26	16	4	10	1	-	-	-	31
GRÄSISKA <i>Carduelis flammea</i>	28	2	92	22	3	-	2	-	125
MINDRE KORSNÄBB <i>Loxia curvirostra</i>	-	-	1	4	-	1	-	-	1
ROSENFINK <i>Carpodacus erythrinus</i>	1	2	1	1	1	1	-	-	3
DOMHERRE <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	11	8	71	54	-	-	2	-	84
STENKNÄCK <i>C. coccythraustes</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	1
GULSPARV <i>Emberiza citrinella</i>	1	5	17	70	-	-	-	-	18
SÄVSPARV <i>Emberiza schoeniclus</i>	5	16	22	28	234	276	-	-	261
SUMMA Total	3176	4304	8207	12687	3490	4856	856	148	15877
Antal arter Species	53	-	62	-	51	-	55	7	119